

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Gud, Fader, Son och Ande, kom och lär oss det vi behöver veta för att undgå att skäras av från vinträdet och kastas bort till den eviga elden. Ge oss den saft som vi behöver från den äkta vinstocken för att kunna bära sådan frukt som du har kallat oss till. Amen.

Vår predikotext är evangeliet från Joh 15:1–9, där Jesus talar till sina lärjungar:

1 Jag är den sanna vinstocken, och min Far är vinodlaren. 2 Varje gren i mig som inte bär frukt tar han bort, och varje gren som bär frukt rensar han så att den bär mer frukt. 3 Ni är redan nu rena i kraft av ordet som jag har talat till er.

4 Förbli i mig, så förbli jag i er. Liksom grenen inte kan bära frukt av sig själv om den inte förbli i vinstocken, så kan inte heller ni det om ni inte förbli i mig. 5 Jag är vinstocken, ni är grenarna. Om någon förbli i mig och jag i honom, så bär han rik frukt. Utan mig kan ni ingenting göra. 6 Om någon inte förbli i mig, kastas han ut som en gren och vissnar. Sådana grenar samlar man ihop och kastar i elden, och de bränns upp. 7 Om ni förbli i mig och mina ord förbli i er, så be om vad ni vill och ni ska få det. 8 Min Far förhärligas när ni bär rik frukt och blir mina lärjungar.

9 Så som Fadern har älskat mig, så har jag älskat er. Bli kvar i min kärlek.

Vi firar Trefaldighetssöndagen med temat *Den dolde Guden*. Trefaldighet beskriver tre sidor av en sak. Guds trefaldighet är ett mysterium som vi inte kan tränga in i. Vi använder också begreppet Treenighet: tre i en. Vi ska om en stund bekänna vår tro med den Athanasianska trosbekännelsen, en bekännelse till det allra djupaste i vår tro. Vi kan inte förstå Guds väsen. Därför är temat i dag *Den dolde Guden*.

Men Gud har uppenbarat sig för oss på ett sådant sätt som vi kan förstå. Vi har lärt oss om Guds kärlek i Jesus Kristus. Det har Den Helige Ande lärt oss och påmint om och genom sina nådemedel fortsätter han att undervisa om Jesus. I dagens evangelium får vi lära oss

hur vi ska få kraft att leva som kristna. Den kraften framställs här av Jesus som bilden av en vinstock och dess grenar. Jesus talar de här orden när han har firat den sista måltiden och snart ska gå till Getsemane där hans lidandeskamp börjar.

I vår predikan ska vi begränsa oss till två saker:

1. Beskrivningen, alltså hur en kristen prövas.
2. Vårt beroende av Jesus.

Under vingårdsmannens tuktan

En kristen står många gånger inför frågor som vi inte får svar på. Till dem hör framför allt frågan om lidandet. Varför måste en del lida, till exempel under svåra sjukdomar och för tidig död, medan andra tycks vara helt fria från bekymmer och mödor? Den dolde Guden har valt att inte uppenbara alla svar för oss. Men han har gett oss svar som vi i tron tar emot som hans kärleksfulla vägledning, och som orsak att upphöja honom över allt jordiskt och tillbe honom i vördnad.

Jesus använder bilden av en vinstock. Vi kan lika gärna ta ett äppelträd eller en bärbuske. Om vi vill ha god frukt måste vi sköta om våra träd och buskar. Ett äppelträd behöver beskärning för att ge bästa möjliga frukt. Ofta är vi tvungna att gallra bort en del kart, fast det verkar så underligt att ta bort det som ska bli frukt! Men det är nödvändigt för att den frukt som blir kvar ska bli livskraftig.

Det finns ohyggligt allvarliga sanningar i den här undervisningen.

Varje gren i mig som inte bär frukt tar han bort.

Han skär bort ofruktbara grenar! Visst låter det hårt, och jag måste fråga mig: Inte är det väl jag, Herre, som du är på väg att skära bort?

Jag vet så väl att jag inte har någon rätt att vänta något annat. Det ser jag om jag rannsakar mig inför Guds heliga lag. Jag bär inte en sådan frukt som ständigt förhärligar Jesus. Mitt liv är ofta inriktat på hur jag ska få det så bra som möjligt och bli uppmärksam. Jag har svårt att se mina egna fel, men är snabb att påtala andras misstag och svagheter. Och

frukten syns ofta i elaka och sanningslösa ord om andra. Hur blir det då den dagen när jag ska göra räkenskap, som 2 Kor 5:10 beskriver så allvarligt:

Vi måste alla träda fram inför Kristi domstol, för att var och en ska få igen vad han har gjort här i livet, gott eller ont.

Hur ska jag klara mig i den granskningen? Ännu hårdare blir det längre fram när Jesus fortsätter:

Om någon inte förblir i mig, kastas han ut som en gren och vissnar. Sådana grenar samlar man ihop och kastar i elden, och de bränns upp.

Så här gör vi också med de grenar av äppelträdet eller de grenar av bärbusken som vi gallrar bort för att ge livsrum åt dem som ska bära frukt. Sådana grenar torkar bort, och vi bränner upp dem. Det låter kanske inte så märkligt, men när det gäller den beskärning och avskärning som sker i det andliga vinträdet är det oerhört.

Här möter vi en oemotsäglich beskrivning av helvetet, den verklighet som möter den som inte lever i Jesu gemenskap när han ska möta honom på den yttersta dagen. Jesus talar också på andra ställen om det brinnande Gehenna. Namnet Gehenna som beskrivning av helvetet anses komma från Hinnomdalen. Det var en dalgång söder om Jerusalem, där israeliska kungar en gång ägnat sig åt en fruktansvärd hednisk kult, bland annat med barnoffer. Senare blev dalen en avfallsplats där man ständigt eldade för att förhindra att sjukdomar spreds. Namnet kom att bli en beteckning på en fruktansvärd ondska, framför allt en beteckning på helvetet som Gud har berett för att all ondska, inklusive djävulen och hans änglar, ska få ett definitivt slut.

Det går inte att förneka läran om de eviga straffen om man vill vara trogen mot Jesu ord. Frågan om rättvisan i de eviga straffen hör till den dolde Guden. Vi får bara veta en del. Men vi får veta tillräckligt mycket för att vi ska förskräckas och söka den Gud som har uppenbarat sig i sitt ord. Det är det som vi har att vända oss till, inte till frågorna som hör till den dolde Guden. Det har behagat honom att inte uppenbara allt, för i så fall skulle vårt för-

stånd gå i kras. Vi ska inte fråga efter sådant som han inte har uppenbarat.

Sanningen om de eviga straffen finns i Bibeln för att vi ska se varför Jesus har kommit till världen och varför han måste gå igenom så svåra lidanden, och också själv bära det svåraste av alla lidanden: att vara övergiven av Gud. Han måste själv lida helvetets kval för att du och jag inte skulle behöva göra det. Han måste lida den död som skulle göra att du och jag inte behöver dö den eviga döden.

Jag hörde en gång en fin sammanfattning av det som vi brukar kalla "det saliga bytet":

*På det liv jag icke levde
och på den död jag icke dog
grundar jag ett evigt liv.*

På mitt liv håller det inte att grunda något evigt liv. Det är fyllt av synd och brist. Det hjälper inte att jag dör ett rättmätigt dödsstraff för min synd. Det är på min Frälsares liv och död som mitt hopp för evigheten är grundat. Och den grunden håller. Därför ska du och jag få vara trygga, när vi håller oss till Jesus. Och därför är det så viktigt att vi inser varför vi behöver vinträdetets saft för att vi ska leva.

Vi måste göra en viktig åtskillnad. När Gud skär bort de torra grenarna, eller när han tuktar dem som är onyttiga och kanske ruttna, då är det en följd av synden. Det är ett rättvist straff för den ondska som inte har någon rätt att finnas i Guds närhet.

Men när Guds barn, de levande grenarna i vinträdet, beskärs för att bära mer frukt, då är det inte straff. De är föremål för Guds godhet och kärlek. Det kallas prövningar och fostran. Det sker för att vi ska bära mera frukt, inte för att slå ner oss och göra oss odugliga. Och då är vi inne på vårt andra ämne:

Vårt beroende av Jesus

Om någon förblir i mig och jag i honom, så bär han rik frukt. Utan mig kan ni ingenting göra.

Det ligger en stor teologisk sanning i den här satsen. Vi kan inte göra någonting utan Jesus. Och i dag på Trefaldighetssöndagen under-

stryks att det gäller hela gudomen, alla tre personer. I Joh 6:44 säger Jesus:

Ingen kan komma till mig om inte Fadern som har sänt mig drar honom.

Och Martin Luther uttrycker Den Helige Andes uppgift så träffande i förklaringen till tredje trosartikeln:

Jag tror att jag inte av mitt eget förnuft eller av min egen kraft kan tro på eller komma till min Herre Jesus Kristus, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron.

Senare i samma kapitel (v 16) understryker Jesus igen denna sanning:

Ni har inte utvalt mig, utan jag har utvalt er och bestämt er till att gå ut och bära frukt.

Den här meningen slår i ett slag sönder alla våra försök att komma till Gud och beveka honom med böner och hänvisa till vårt val. Vi har ingen chans. Det är inte vi som har valt Jesus. Han har valt oss. Och varför har han gjort det? Jo, först och främst till att vara hans egna, först här i tiden men framför allt i den eviga härligheten. Och för det andra för att vi ska gå ut och bära frukt, alltså för att också andra ska få del av samma välsignelse. Det är därför han beskär oss som en vinstock, därför visar han oss sin stora kärlek genom att tukta oss och inte låta oss växa vilt. Allt har samma syfte: "barnets sanna väl allena".

Bibeln ger oss en fullständigt klar uppenbarelse om hur Gud har arbetat och ännu arbetar för att frälsa oss. Här finns ingenting gömt. Han har *före världens skapelse utvalt oss i Kristus till att vara heliga och fläckfria inför honom* (Ef 1:4). Han har sänt oss Jesus för att som den enda människan leva ett heligt och syndfritt liv, och han har som oskyldig gått in under straffet för vår synd och lidit döden för den. Han har uppstått som den förste för att ge oss ett hopp att också vi ska uppstå på samma sätt. Och så kommer han till oss när vi döps och lägger på oss var och en den rättfärdighet som Jesus skaffade åt oss och hela världen. Det här gör han för att ingen av oss ska tänka att vi har någon andel i eller ära av frälsningen. Ef 2:8f:

Av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva. Guds gåva är det, inte på grund av gärningar för att ingen ska berömma sig.

För att vi ska få denna tro och dess livsavgörande frukter använder Gud ett medel, nådens medel. Det är Andens redskap för att föra oss till Jesus och bevara oss hos honom. Vi behöver en ständig tillgång till den livgivande saften från vinträdet. Den kan vi inte vara utan en enda dag, lika lite som vi inte kan leva utan mat. Ja, vi kan vara utan mat någon dag och ändå överleva, och kanske går det att vara utan Guds ord någon tid och överleva andligt. Men det är farligt, och då måste vi ha det tidigare inlärd Ordet med oss. Vi behöver impregneras med Guds ord ända från barndomen för att Anden ska få använda det när den rätta tiden kommer. Tänk på vad Paulus påminner Timoteus om (2 Tim 3:15):

Du känner från barndomen de heliga Skrifterna som kan göra dig vis så att du blir frälst genom tron på Kristus Jesus.

Det finns sådana som har kommit till tro utan att de just då har hört eller läst Bibeln, men genom att Den Helige Ande påminner dem om ord som de har lärt sig tidigare i livet. Det är värdefullt att ha med sig en "bank" av bibelord.

På samma sätt är det oerhört värdefullt att ta med sig en uppsättning av goda psalmer och sånger som färdkost. När Paulus och Silas satt i fängelse i Filippi sjöng de för de andra fångarna och fångvaktarna. Troligen sjöng de psaltarsalmer. Våra gamla kära sånger kan bli till evighetsnytta när den onda dagen kommer.

Eftersom Gud vet att vi är svaga ger han oss sin livssaft rent konkret genom den heliga nattvarden. Då får vi äta av Jesu kropp och dricka hans blod, rent påtagligt genom vår mun. Det ska ge oss förvissning om att vi har del av saften från det levande vinträdet, och det ska ge oss en längtan efter att ofta få del av den. Försumma därför inte nattvarden, där den förvaltas så som Jesus har befallt oss!

I allt det här finns också en varning: det är farligt att söka sin näring på annat håll än hos Jesus. I dag väller en massa förslag över oss med anspråk att ge oss hälsa, krafter, mening i livet, frid. Det heter i sången: "Många röster

skall du höra, som ej utgått från din Gud." Det är farligt om den livsviktiga saften blir förgiftad. Djävulen försöker lura oss på en mängd olika sätt. Låt honom inte lyckas! Avvisa honom med den vapenrustning som Guds ord ger! Inte allt som prisas som ande är verkligen Jesu Ande. Inte alla som talar om Jesus talar om den korsfäste och uppståndne Frälsaren, som gav sitt liv för att vi skulle få leva.

Uppmaningen att förbli i Jesus betyder att förbli i honom som har kommit till oss genom det Ord som hans heliga apostlar har förmedlat. Inget annat ska få ta över förmedlingen av nådningen som vi behöver för vårt andliga liv. Så vill Gud, Fadern, Sonen och Den Helige Ande, bli uppenbarad för oss så att vi till slut, när Jesus kommer på molnen för att hämta de sina hem, ska få se honom ansikte mot ansikte, inte bara som dold, utan uppenbarad i härlighet. Då ska vi få prisa honom i evighet för hans rika nåd och kärlek, som vi bara ser delar av här i tiden. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som genom sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans helige Ande må stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.